

11 ambassadører, både i henhold til almindelig statslig praksis og ikke mindst principielt.

Lad os tage det sidste først. Det er, uanset hvordan man tolker brevet fra ambassadørerne, uomtvisteligt, at de 11 lande ville have statsministeren til, og jeg citerer: at gå i rette med Jyllands-Posten i henhold til landets love.

I regeringens optik er det kun domstolene, der kan gøre det. Derfor er det helt rimeligt at tolke brevet som et ønske om retslige skridt mod Jyllands-Posten. Men selv om nogle hævder, at der ikke var tale om retslige skridt, kan ingen komme uden om, at der var et ønske om at gå i rette med Jyllands-Posten. Det blev bekræftet af den egyptiske ambassadør, Mona Omar, så sent som den 4. februar 2006 i Politiken, hvor hun sagde:

»Han må tale med avisen. Han må overbevise den om, at det ikke går at fornærme folk på deres religion. Selvfølgelig kan statsministeren gribe ind over for avisen, når Danmarks nationale sikkerhed og økonomi er på spil.«

Kl. 9.50

Altså, præmissen er fuldstændig klar, og en sådan præmis kan landets statsminister ikke gå med på. Det ville nemlig være det samme som at sige, at man kan diskutere, hvorvidt landets statsminister kan ringe til en avis og lægge pres på redaktionen, og den diskussion ville i sig selv indebære at betvivle vores pressefrihed.

Men vi plejer jo at kunne snakke om tingene her i Danmark, og statsministeren kunne jo godt have inviteret og forklaret tingenes sammenhæng, lyder det fra kritikerne.

Svaret er igen nej. For det første er det helt uhørt inden for diplomatiet, at 11 ambassadører i fuld offentlighed beder en statsminister om et møde, og tilmed et møde, hvor man anmoder regeringen om skridt, som den ikke kan levere. Det gør man simpelt hen ikke.

For det andet: Hvis statsministeren havde holdt det møde, så havde han jo måttet belære de 11 ambassadører om Danmarks frihedsværdier og sendt dem ud til en ventende muslimsk presse uden så meget som det mindste resultat at gå ud med. Det ville være blevet tolket som en fornærmelse og havde blot gjort statsministeren til direkte part i sagen.

Derfor bakkede oppositionen også i begyndelsen op om beslutningen, bl.a. den socialdemokratiske udenrigsordfører, hr. Jeppe Kofod, som i Politiken den 4. november 2005 sagde:

»Hvis man føler, tegningerne er blasfemiske, går man til domstolene ... det er ikke et anliggende for den danske regering.«

Ja, man kunne endda i december 2005 i Jyllands-Posten læse følgende i et læserbrev:

»Så jo – lad alle os demokrater, danskere som nydanskere, stå sammen mod mullaher og imamer og islamister, når de vil knægte ytringsfriheden, fordi de føler sig stødt på, hvad de finder helligt. Lad os sammen tilkendegive, at hvad I måtte finde helligt, finder vi andre profant – så I må lære at leve med det. I det moderne demokrati kan alt siges. Under ansvar for domstolene og den verdslige lovgivning.«

Med venlig hilsen Villy Søvnal.

Regeringen valgte da også klogelig at sende et pænt brev til ambassadørerne, hvori man opfordrede til fortsat dialog, forklarede om principperne for pressefrihed og ytringsfrihed, udtrykte ønske om at styrke arbejdet i det arabiske initiativ, men afviste at mødes på den pågældende præmis.

Herefter gik Udenrigsministeriet så i gang med de diplomatiske kontakter, og der kom da heller aldrig et ønske om et nyt møde fra de 11 ambassadører, hvilket især den egyptiske ambassadør, Mona Omar, tilsyneladende var glad for. Hun fortalte i februar til den saudiarabiske avis, Al-Watan, at hun frygtede, at statsministeren ville have holdt et møde og givet en undskyldning, for det ville have lukket sagen.

Mona Omar frygtede altså, at statsministeren ville give det, hun bad ham om, nemlig en undskyldning. Egypterne skulle nemlig afholde valg i december, og her var sagen en kærkommen lejlighed til at vise den islamiske opposition, at regeringen i Egypten tager religionen og forsvaret af islam alvorligt. Det burde fortælle de fleste, at den her sag ikke handler om tegningerne. Seks af Jyllands-Postens tegninger blev såmænd bragt i en egyptisk avis allerede i november. Det skete der ikke noget ved.

Den egyptiske regering gik nu systematisk i gang med at bruge sagen og sendte endda bag om ryggen på Danmark breve til både EU og FN. Udenrigsministeren arbejdede dog konstant med de internationale kontakter, og efter det egyptiske valg blev sagen lukket. Den 13. januar forsikrede den egyptiske udenrigsminister i Politiken, at man var tilfreds med statsministerens nytårstale, og at forholdet mellem Egypten og Danmark var uændret.

Så gik der 2 uger, og pludselig eksploderede sagen i Saudi Arabien. Den saudiske regering